

GORENJEV

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5'60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Kmetijski pogovori.

V boju za obstanek.

IV.

«Kdor se ne da poučiti, ne bo nikdar moder!» Ta izrek, ki se bere v sv. pismu, je značilen. «Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!»

Vsi stanovi, od najpotrebnejšega do najneznatnejšega, se družijo. Samo združenju se imajo zahvaliti, da niso izginili s pozorišča. — Ko bi kmetijskega stanu pri nas ne vzdrževala življenska potreba, bi bil že davno izginil s pozorišča. Zato pa, ker ga vzdržuje pri življenju samo naravna sila in neizogibna potreba, prepušča se temu naravnemu vzdrževanju ter se ga izkorišča, kolikor se ga more. — Podoben je konju, ki ga kupi — kakor pravijo — «konjski maternik», ki izkoristi njegove najskrajnejše sile, izmozga ga; z zadnjimi močmi ga pritira do konjača. Le-ta mu izplača par goldinarjev za njegovo kožo, samo da ni «prišel v nič». Mučilec doda še par goldinarjev, da kupi drugega, in zopet se prične stara pesem.

Semertja se nam vrže par goldinarjev podpore ali par dobrih besedi ali nikdar izpolnjenih obljub in mi delamo ter trpimo naprej. Ker tako ne more in ne sme ostati, je naša dolžnost, da si pomagamo sami! Pomagali si bomo pa šele tedaj, če se gospodarski osamosvojimo in zboljšamo svoje premoženjske razmere. V doseg tega naj bodo posvečene te vrstice.

PODLISTEK.

V Bohinj in k bohinjskemu jezeru!

Potopisi in zgodovinski utrinki. Piše Franjo P—c.
Daje.

Bohinjska Bistrica.

Nadaljujmo svojo pot kar naravnost po cesti in se za danes ne zmenimo dalje za ono cesto ob naši desni, ki se vije po strmih med divjimi tesnjami in slikovitim pečevjem proti Srednji vasi in pod Studorjem čez Staro fužino mimo cerkvice Sv. Janeza do bohinjskega jezera. Pridemo do velikanske skale ob levem cestnem jerku, ki se je bogve kdaj utrgala raz strme pečine ob naši desni in pri kateri ob kvaternih nočeh «straši». Eni pravijo, da hodi nazaj mož, kateri je tam storil nesrečno smrt, drugi pa so ob takih nočeh

Ko sem bil v sestem letu, hodil sem že z očetom na polje. Kôbaca! sem med ročicami in seveda mislil, da orjem. Znanec vpraša očeta: «France, ali fanta že učiš orat?» «Ta bo za dom, se mora mlad naučiti kmetovat,» odvrne oče. Povem vam, da sem bil ponosen na to, «da bom za dom», četudi sem prodajal še platno iz zadaj preklanih hlačic. — Le, kdor ljubi in spoštuje svojo rodno zemljo, izkušal jo bo neomadeževano prepusliti svojemu nasledniku.

Oglejmo si zaniknega kmeta! Hiša, gospodarsko poslopje, poljsko orodje, živina: vse je zanemarjeno, zanikrno, polomljeno, mršavo; vse leži navskriž, kupi blata, med blatom se meša strelja, mrva, trške, polomljene vile, ročice, strgani čevlji. Na ograji se suši kaka luknjasta vreča od pomladi do jeseni čez zimo, dokler ne razpade. — Čez vso to nesnago hodi dannadan, preriva vozove, kolne, kliče pomagat, potiskat. — Če pride k hiši tujec, ga je nekoliko sram, pa navadno je teh kupov blata krivo le vreme. Kdo bi imel veselje nad tako kmetijo? Da, taka kmetija je živ pekel in sramovati se je mora vsak gospodar. — Spomladi, ko se prične poljsko delo, iz vseh mogočih kotov znaša skupaj za oranje potrebno orodje. Lemež ni sklepan, pri pluznih kolih ni osnikov, motika se je izgubila, iz gradance je naredil pozimi k vozni lestvi roč. Pastir je že nakomatal vola, žili pri vojah sta potrgani. — Gospodar mora namesto na njivo h kovaču in v prodajalno, izpije tam frakelj žganja, malo postoji, saj

že celo videli samega živega vraga z velikimi rožički, dolgim jezikom, pa kratkim repom. No, kdor hoče vse to in ono pogledati, to stori tudi brez nas, ki hočemo še pred večerom priti na Bistrico.

Evo Vam, tu jo imate! Prekoračimo leseni most, pod katerim prekopicuje naša znanka Bohinjka svoje peneče bistre valove, naprej doli proti tesnjam, katerim smo ravnokar srečno ušli. In tam onstran mostu, že smo na tleh romantične Bistrice. V obližju tega mesta — tako pripovedujejo stari Bohinjci — so za francoske dobe na Kranjskem sotorili Francozje, to se pravi, dopadel se jim je kraj in rekli so svojemu poveljniku: Gospod, tu nam je dobro, napravimo si šolore in ostanimo tukaj. In res, tako se je zgodilo. Pa zgodilo se je tudi, da so si dali donošati le-tu sem po Bohinjcih potrebnega živeža zase ter za živino, pa da so vse, kar so prejeli od Bohinjcjev, tudi dobro in pošteno pla-

ne more na polje, ker mora čakati na kovača; pastir sedi na jasliah in žvižga in gospodinja se krega nad dedcem, ker ne more od doma. Gospodar je hud, ker ni denarja, da bi kupil nove žile in dal kovaču plačo — — — Kreg in prepir je gotov. Med tem mine dan, dragocen dan je zamujen, drugi dan je dež, voz s poljskim orodjem sredi dvorišča na dežju naložen in — — —

Gotovo se ne more nikomur priljubiti taka kmetija. Na nji se rije tjavendan naprej. Mnogo skrbi, mnogo trpljenja, pa malo kruha in, kar je najhujše, nikdar ni zadovoljnosti. Ni čuda, da tak gospodar popolnoma otrpi in se sramuje svoje kmetije in svojega stanu.

Če hočemo, da nam bo dajala kmetija res koristi in veselje, brigati se moramo zanjo vse drugače. Poglejmo druge stanove! Kdor se briga za svoja opravila, lahko izhaja, je spoštovan in veljaven; kdor pa zanemari svoja opravila, takega se povsod znebe kar najhitreje. Advokat, ki nima v redu svojih spisov, bo malo zaslužil i. t. d. Na naših kmetijah ne moremo govoriti o glavnih dohodkih. Pridela se navadno samo toliko, da je za dom in za davke.

Dopisi.

Iz Škofje Loke. Ni moj namen podrobno Vam poročati o zadnjem občnem zboru naše «Narodne Čitalnice». To bode iz-

čali. Stari očanci, navdahnjeni po svojih očetih in starih očetih, se kaj radi spošljivo še dandanes spominjajo gospodov Francozov. Pa zdajci že stojimo pred restavracijo «na pošti», ki nam nudi vsega, česar želimo. Ob času sezi je pošta običajno prenapolnjena z delom. Zatorej se vsedimo na rt pri cesti in prijazne gospice Bevece nam bodo rade postregle s pristnim okrepičlom. Niti abstinents ne spode izpred gostoljubne hiše in če je kje, v Beyčevi restavraciji dobiš vedno dobrega, pristnega malinoveca, domačega pridelka. Zadovoljni s postrežbo, ostaviti nam je kmalu sicer lep in prostoren vrt, ki pa bi bil lahko uzor restavracijski vrt celega Bohinja, kajti vsak tujec je takorekoč primoran, da se tako ali tako zglaš v restavraciji «na pošti». No, kar se ni, še lahko bo in mi bi kaj takega g. lastniku Bevcu privoščili prav tako iz sreca, kakor nimamo na romantični verandi prve bistriške restavracije g. Ivana

vestno storil Vaš stalni g. dopisnik. Omejiti se hočem le na kratko označenje nastopnih reminiscenc. Ob obilni udeležbi čitalničnih članov je bilo zborovanje dokaj živahno. Razni sprejeti nasveti bodejo pa, ko se realizujejo, brez dvoma uspešno vplivali na še večji razvoj društva in mu privedli tudi one člane, ki se iz neumljivih mi vzrokov odtegujejo vsakršnemu sodelovanju v društvu. V svojem pozdravnem govoru je bivši g. predsednik s posebnim patosom povdarjal, da je čitalnica lahko ponosna na svojih 79 članov, kajti tako število od svojega postanka l. 1862 do danes še ni dosegla. Želim le, da bi vsi člani bili tudi prešinjeni navdušenosti za čitalnico in da bi se zavedali svoje narodne dolžnosti v toliki meri, da jo obdržimo ne le na sedanjih višini, temveč da tudi s primerno agilnostjo delujemo za njen daljni razvoj. Dobro je naglašal novi g. predsednik, da je že v naravi slehrni stvari, da se giblje, kajti v gibanju je napredek, v mirovanju, v letargiji pa je gotovi pogin! V tem gibanju, v tem delovanju pa se moramo tudi medsebojno podpirati, ako hočemo, da naše delo sploh kaj koristi. Zato moram naglašati, da je bilo neumestno, ker so se zagrešile nekatere nekorektnosti proti dolgoletnemu za napredek čitalnice vneto delujočemu članu, ker se je napram njemu zastopalo tako stališče, ki ga je po eni strani sicer smatrati kot hipni dobiček, po drugi pa bi se društvu še več škodovalo. Tudi pritožba nekega mlajšega člana, ki se je skliceval na notice v zadnjem »Gorenjcu«, v kateri je bilo med drugimi tudi govora o sodelovanju mladine, — češ, saj se »mladino« in »domačine« ostentativno zapostavlja, baje zato, ker se jih ne voli niti v odbor — bi bila povsem lahko izostala. Še vsem nam je v svežem spominu, kako se je na lanskem občnem zboru o tem precej na dolgo debatiralo, in se je, naravnost rečeno, hotelo doseči uprav to, kar je plediral omenjeni član, a brez vspeha. In tudi letos je bilo to prizadevanje onemogočeno v gotovi meri, iz vsem znanih vzrokov. Sicer to je itak postranska stvar, kdo deluje, da se le dela in najsi je dotični v odboru ali ne. Le dobre volje je treba. Saj menda naravno ve, da odborniška mesta pri naših narodnih društvih niso nikake sinekure in da ima vsak odbornik poleg svojih vsakdanjih skrbi še za društvo mnogo dolžnosti, ki mu jih predpisujejo pravila in ki se določajo na

Mencingerja prav ničesar družega želeti, kakor da jo obseva večno poletno sonce s svojimi zlatimi žarki. Ali da v svojih željah nismo preobsejstni, počakajmo, da se mimogrede zglasimo še pri brki Gorenjki, v restavraciji gospice Albine Ažmanove iz znane rodbine in restavracije na Bledu. V Bohinju je z gostilnami povsod zvezano še kaj družega, za turista neobhodno potrebnega. V prvi gostilni smo dobili, ali bomo lahko še dobili pošto, tukaj v Ažmanovi restavraciji pa si naročite tisti, ki me mislite v kratkem pri bohinjškem jezeru zapustiti ter se vrniti nazaj na Bled, omnibus, ali poseben voz pod ugodnimi pogoji. Brat gospice Albine je znan izvošček prve vrste v Bohinju. Torej že iz tega razloga ne smemo mimo iti. Sicer pa je v Bohinju še mnogo drugih izvoščekov, za katerih imena nam je treba vedeti, kajti lahko se včasih prigodi, da tega ali onega ne dobimo, ker je že oddan. Torej, kdor hoče

zborih. In kolikokrat je taka služba združena še z drugimi neprijetnostmi ali pa z materialno škodo sploh? Za boga, ne smesimo se s takimi malenkostmi in ne ozirajmo se toliko na osebne časti, kolikor na stvar, za katero se gre. V prvi vrsti bodi naša skrb, da si izvolimo za odbornike naših narodnih društev osebe, ki so pravi in dobri rodoljubi slovenski, značajne može, ki so za pošteno narodno stvar z vso dušo vneti in da so poleg tega še tudi zmožni izvrševati poverjeno jim in od njih prevzeto nalogo, za katero se pravzaprav morajo le žrtvovati in slednjič, da imamo v njih tudi tako jamstvo, da obdrže društvo vedno kot torišče naše narodne prosvete. Zatorej ne delati nepotrebne razlike med narodnimi delavci. Sličnih smešnih nazorov in anahronističnih predsodkov se moramo vsekakor otresti, ako hočemo kdaj dočkati, da tudi nam Slovencem se bodejo vremena zjasnila!

Iz Kropce. Naš župnik Hönigmann je pa zares predrzen človek, da si upa poslati po-pravek na istinit dopis o njegovi pohlepnosti po denarju. Umrla Reza Kožuh je zapustila 800 K, to mi vzdržujemo. Ako Hönigmann prizna samo 500 K, je potemtakem 300 K izginilo že na smrtni postelji Reze Kožuh. Seveda ni nikjer pojasnila, kam je izginilo teh 300 K. Hönigmann zanikuje, da ni Reze pripravil do tega, da bi zapustila denar cerkvi. Kdo pa mu verjame? Hönigmann vprašamo, zakaj hodi obiskavat samo take bolnike, pri katerih čuti denar? Zakaj n. pr. ne gre nikdar obiskat kakšnega reveža v špital ali drugo hišo? Sicer pa bi bila Hönigmannova dolžnost, da bi take nevedne ljudi, ki imajo revne sorodnike, pa zapuste denar cerkvi, da bi jih poučil, da so revni sorodniki bolj potrebni, da se jim zapusti kakor pa cerkvi. Zakaj vedno le za cerkev beračite? Zato, da se več premoženja nabere cerkvi in obresti se vemo, v katero malho lete. Ali ni res, gospodine Hönigmann? Hönigmann trdi, da je dobil brat Reze Kožuh svoj delež. Dobro! Pove naj še to, kolik je bil tisti delež? Delež dedščine po sestri, ki zapusti 800 K, mora biti večji, kakor nekaj kron in stara šara. Ta revni brat je tak siromak, da največkrat še kaj kuhati nima, ali je prav, da potem dedščino po sestri dobi Hönigmannova nevesta — cerkev. Ali je to krščansko bratoljubje, ki odjeda siromaku njegov postavni delež.

imeti izvoščeka ali za k jezeru ali okrog Bohinja, ali pa, če se ne pelje s pošto, oziroma za Ažmanovim omnibusom nazaj proti Bledu, so mu na razpolago poleg že imenovanega še ti-le gospodje: Mencinger (hotel in restavracija), Heinriher, Sušnik, Šimen, Ravlekar, Šoberle in Markeš. G. Markeš, na to že sedaj opozarjamo, bo zgradil prihodnje leto restavracijo v smeri proti jezeru in nabavil si bode omnibus z jako nizko ceno k jezeru in okrog Bohinja. — Sedaj jo krenemo desno za Ažmanovo gostilno — kdor pa hoče tu prenočiti, ima mnogo lepih sob na razpolago — in komaj smo čez mostiček, že smo pod veliko košato lipo in na krasni verandi že omenjene prve bistriške restavracije g. J. Mencingerja, po domače »pri Becu« ali še bolj pristno bohinjsko: »na fabrč«. Zakaj »na fabrč«, to sledi prihodnjič.

Hönigmann pravi, da ni šlo v farsko bisago. Za božjo voljo, France, kako pa se pravi tisti bisagi, ki nima dna in je šlo tudi Rezinih 800 K vanjo? Če da kdo za »cerkev«, ali je to kaj drugega, kakor farska bisaga? Saj je to po večini vse v korist duhovniku, ljudje tako morajo sproti plačevati vse cerkvene potrebščine, svetniki in svetnice se pa ne ženijo, da bi jim trebalo dajati doto. Duhovniki zganjate denar skupaj samo v svojo korist, ne v korist cerkve. Hönigmann se dela nedolžnega kakor angelj, kdor pa pozna njegovo naravo, pa že ve, pri čem smo z nedolžnostjo. Hönigmann stanuje v hiši, ki je prava palača, tisti pa, ki so mu z žulji zgradili palačo, morajo prebivati v družinami po luknjah. On je samec, pa potrebuje več kakor pet kroparskih družin. Za lepo poučilo pa Hönigmannu še povemo, naj kar lepo molči, da ne bomo pričeli zopet kronologično priobčevati njegovo dušno pastirovanje in druge stvari. Svoj čas smo tega ljubega prijatelja že precej dobro okrtali, tako, da je prenehal nekoliko s svojo ošabnostjo, sedaj pa hodi zopet na sonce prodajat maslo. Ta naš dopis lahko sedaj da v »rom«. Nikar pa, da bi zopet kakšni Gašpersiči ali »žlahta« kako izjavo pošiljali v »Slovenca«. To je preneumno. Resnica se tudi z izjavami ne spravi s sveta. Resnicoljub.

Novice iz medvodske občine.

— Volitve se vedno niso razpisane, čeravno smo že opozarjali slavno vlado na to. Smovc zavlačuje, ker se boji računov. Pa ne bode pomagalo nič. Volitve morajo biti v najkrajšem času, potem bomo pa lisjaku Smovcu spodnesli županski stol.

— Smovc bo jedel zopet ričet. Staknil je zopet 6 dni, ker je obrekoval dva poštena občana. Prav mu je Smovcu. Vsa občina mu privoščo to potico za božič.

— Učitelja Germeka je tožil Smovc na okrajno sodišče v Škofji Loki, da pretepava otroke do krvi. Obravnava dne 7. t. m. pa je pokazala vso Smovčevo hudobijo, ter je bil učitelj Germek oproščen.

— Mlekarna na Svetju se otvorila dne 18. decembra. Oddajalo se bode v mlekarno nad 1000 litrov mleka.

— Preskemu pomarančarju se vse smeji, ker tako »fehta« za »Katoliški dom«. Naj le »fehta«, delavci tako ne bodo mogli za to ničvredno stvar dati vsega denarja. Brencce, Brencce, imejte pamet in rajše molite brevir, kakor da delate same zdražbe.

— Pustotar iz Rakovnika bode sedel 14 dni in dvakrat na teden na trdem spal, ker je kradel čast župniku Antonu Berčetu. Kakor se vidi, imajo škofovi prijatelji in Brencetovi somišljeniki velik apetit na ričet, ker vedno iščejo, da dobe prilžnost iti v luknjo.

— Pustotarjev France ali »milost božja«, kakor si sam pravi, je ušel od doma, ker ga tudi išče roka pravice zaradi njegovega dolgega jezika. Lepi katoliški ljudje so to.

— V zadevi sorskega dogodka je bilo zaslišanih že jako mnogo prič. Obravnave o tem še ni bilo. Kedar bode, poročali bomo že natančno, da se bode videlo, kako je pustil škof zaklati poštenega fanta in kakšen patron je kanonik Sušnik.

Jeseniške novice.

— Častni občani so potrjeni! Deželni odbor je potrdil imenovanje častnih občanov. Le-ti se bodo polnoštevilno udeležili občinskih volitev. Ker tovarniška stranka, združena z župnikom Zabukovcem, proti tej volitvi tako kriči, bodi izjavljeno od naše strani, da so se častni občani izvolili soglasno z odborniki kmečkih podobčin in da se je radi tega le-tem zagotovilo že takrat, da pridejo pri svoječasnih volitvah v odbor pri oddajanju glasov od strani častnih občanov v poštev v prvi vrsti odborniki s Planine, Plavškega Rovta in Hrušice, ako bi ti propadli v III. razredu. To izjavljamo danes s tem namenom, da opozorimo vse slovenske volilce I. razreda na narodno dolžnost, katero smo dolžni vsi vsi proti onim, ki so v nedoglednem času ostali na naši strani v prid Slovenstva na Jesenicah.

— Občinski možje. Ne samo iz besed komisarja Schittniga se da posneti, nego izvedeli smo iz jako verodostojnega vira, da namerava okrajno glavarstvo v Radovljici v zadnjem trenutku pred volitvami ugoditi reklamaciji Grossa & Comp. ter ga postaviti, in sicer najbrže kot edinega volilca v drugem volilnem razredu. Radi tega naj se skliče takoj seja, v kateri naj se naroči deputaciji štirih mož, ki se naj podajo takoj k deželnemu predsedniku g. Schwarzu ter ga prosijo, da se mora dotični paragraf našega volilnega reda tako ekstenzivno interpretirati, da se zлага s § 15. obč. vol. reda za Česko, Predarlško in Bukovino ter da velja za II. razred isto pravilo kot za I. razred, da namreč mora znašati število volitev dvakrat toliko, kolikor je število odbornikov in namestnikov, v našem slučaju torej 24. Kajti odborniki se morejo voliti, ne pa imenovati. Poslanec in ljubljanski župan Hribar bo drage volje predstavil to deputacijo dež. predsedniku g. Schwarzu.

— Čegava bo zmaga? Volilni imenik je razpostavljen in meseca jan. 1906 bodo razpisane volitve, če se bo vse v normalnem tiru vršilo. Veliko ljudi je na Jesenicah, ki nimajo pravega pojma o volitvah v občinski odbor, ker mislijo, da bo n. pr. Lukman s svojima agitatorjema Zabukovcem in Pongratzem, ki lahko precej šnopsarjev nagonita na volišče, tudi pri volitvah zmagal. Temu pa ni tako. V občinski odbor volijo trije volilni razredi. V tretjem razredu volijo vsi 24 letni občani, ki plačujejo n. pr. vsaj 1 v. direktnega davka. V drugem razredu so vpisani tisti, ki plačujeje velike svote davka. V prvem razredu pa volijo večinoma izobraženci n. pr. doktorji, učiteljstvo, duhovščina in častni občani. Kdor hoče torej imeti večino v občinskem odboru, mora gledati, da proderejo kandidatje vsaj v dveh razredih. Na Jesenicah je v prvem razredu 33 volilcev, v drugem 24 in v tretjem kakih 490. Slovenska napredna stranka ima večino v dveh razredih in bi bila prodrila tudi v tretjem razredu, da se ni Zabukovec prodal Lukmanu. Nas toraj ne sme najmanj ostrašiti Zabukovecovo rogoviljenje, ker stoji kakor pribito, da bo tudi novovoljeni odbor po pretežni večini slovenski, ker bomo imeli odbornike dveh razredov in poleg tega še 6 virilistov.

— Držnost okr. komis. Schitnika. V sled poziva nemškutarske stranke je priromal v soboto 9. t. m. na Jesenice komisar Schitnik ter prav drzno zahteval od župana, da

naj razpostavi volilni imenik. Ta nemškutarski komisar menda še ne ve, da je občina avtonomna oblast. Raznih Schitnikov bo treba še na Jesenicah priučiti primerne taktike in olike. Lepših manir zahtevamo torej, gospod c. kr. komisar! Od zastopnika nemškega «Rittervolka» v Radovljici se sme to vendar zahtevati!

— Občinska seja, ki se je vršila z dne 10. t. m., je bila zaključena, predno je odbor končal dnevni red, vsled nasilstva klerikalno-nemškutarskih razgrajčev in radi uradne nerodnosti župana Klinarja, ki se je pri tej priliki razkrinkal kot dvorezen nož.

Tedenski politični pregled.

Državni zbor. Po sklepu načelnikov klubov se resijo pred božičem: budgetni provizorij, provizorična trgovinska pogodba z Italijo in zakoni o trgovski mornarici, o avskultantnih in o manipulacijskih pristojbinah. Zakon o zavarovanju privatnih uradnikov pride po božiču kot 1. točka na dnevni red.

Nova gosposka zbornica. «Zeit» poroča, da nameravajo število članov gosposke zbornice pomnožiti za 120. V gosposki zbornici bodo zastopane trgovske in obrtne, zdravniške, odvetniške in notarske zbornice ter poljedelska zastopstva. Vodilno vlogo pa dobi veleposestvo.

Tržaški škof Nagl — nadškof v Gorici? Imenovanje Nagla nadškofem v Gorici je baje že sklenjena reč. Flapp ostane v Poreču. Kdo pride v Trst, o tem se ne ve še nič.

Obstrukcija železničarjev se obnovi? Z Dunaja poročajo, da so se pogajanja med upravami privatnih železnic in zastopniki železniških uslužbencev nenadoma razbila in da utegne zopet pričeti obstrukcija. Pogajanja so se razbila vsled tega, ker se uprave privatnih železnic branijo priznati organizacije železničarjev ter se z njimi pogajati. Izjavljajo pa, da hočejo razpravljati samo z odposlanci lastnih železničarjev.

Duhovniki hočejo zvišanje plač. Nemški duhovni list «Korrespondenzblatt» pozivlja duhovščino, naj vsak duhovnik napiše prošnjo za zvišanje plače na državnega poslanca, tega ali onega. Za prilogo ima ta list tiskano prošnjo, kako naj vsi duhovniki naredijo prošnje. «Slovenec» ves navdušen za uboge duhovnike, kliče slovenskim duhovnikom prav resno, naj ne mudoma pošljejo peticije glede uravnave kongruje na dotičnega državnega poslanca na Dunaj. Cela zadeva je jako nujna in nad vse važna. Tako pravi «Slovenec». Slovenski duhovniki bodo baje poslali svoje prošnje dr. Šustersiču. Čudno se nam zdi, da naša duhovščina — izvzeti so seveda revni kapelani — ko ima vsega več kot dovolj, pa še tako berači. Ali bode dr. Šustersič tudi predlagal, naj se zvišajo plače le nekaterim, kakor je to usilil za učitelje. Radovedni smo zares, ali naši kmetje spoznajo, zakaj se mešajo duhovniki v politiko. Denar jim diši kakor volku meso, zato hočejo biti gospodarji deželnih in državnih blagajn. Ko bodo pa volitve, kričali bodo: za vero, za vero se gre! Le verjemi, kdor je bedak, da se gre za vero! Duhovščina hoče zvišanje plač in za to se gre. Kmet in delavec naj se pa bojujeta za vero duhovnikom v korist.

Dogodki na Ruskem. V saratovski guberniji so kmetje napadli oddelek kozakov ter

vse pobili. Stotnika so obesili na drevo. — Sploh narašča v provincijah strahovlada. — V Rigi so na kolodvoru in pri pošti nastavljeni nabiti topovi. Vojaštvo je nezanesljivo. — V Moskvi se štrajk poštnih in brzojavnih uradnikov nadaljuje. Tudi iz Petrograda je brzojavna zveza z inozemstvom zopet pretrgana. — V Varšavi so v prvem mestnem okraju prestopili policaji v štrajk. — V Kijevu se je spuntala polovica garnizije. Vojski so uprizorili po mestu klanje.

Obljube Italijanom. Gauč je obljubil Italijanom, da popolnoma umakne predlogo o Roveretu in da bodo izkušnje v Italiji tudi za Avstrijo veljavne.

Štrajk v ruski mandžurski armadi. «Daily Telegraph» poroča iz Tokija: V ruski mandžurski armadi je izbruhnol punt. Puntarji so oplenili Harbin ter zažgali zaloge žita in kolodvor. Mnogo neudeleženih ljudi je bilo ubitih. Med puntarji in zvestimi četami je prišlo do divjega, obupnega boja.

Papež in ločitve cerkve od države na Francosem. Papež je izrekel, kakor poročajo klerikalni listi, svojo žalost glede ločitve cerkve od države na Francosem. Rekel je, da poskrbi za dušno pastirstvo na čisto verskem temelju brez vse politike, tako da se dvigne versko življenje! — Ali vseeno je poslal predsedniku Loubetu protest proti ločitvi, kateri se priobči po listih in nabije na vrata vseh cerkv.

Novo špansko ministristvo se je sestavilo sledeče: predsedništvo Moret, notranje zadeve Romanones, vnanje vojvoda Almodove, vojne Kuque, finančne Salvador, delavske Gasset, učne Senta Naria Paredes, pravosodne Garcia Prieto; mornarični minister še ni imenovan.

Novičar.

Imenovanje. Načelnikom v Kranju je imenovan oficijal in računovodja v Beljaku gospod Avgust Ingliſtich.

Za škofove zavode sta bila na Marijin praznik v Kranju kar dva ofra, eden dopoldne po veliki maši v glavni, drugi pa popoldne v rožnovenski cerkvi. Da bi padlo kaj več v nenasitno škofovo bisago, je priporočil dekan Koblar to izsesavanje s prižnice najtopleje. Ne vemo sicer, koliko je izžel škof po kranjskem župniku v teh dveh ofrih iz nevednega ljudstva, to pa lahko rečemo, da so bili to samo Judeževi groši. Koliko škodujejo in koliko bodo še škodovali brezpotrebni Bonaventurovi zavodi ravno naši kranjski gimnaziji, ve vsakdo, ki pozna razmere le od daleč. Zato pa je najskrajnejša in brezprimerna predrznost, da se oznanjuje v ta namen v Kranju ofri. Naši, sedaj že popolnoma poklerikalneni malkontenti, katerim je Koblar popolnoma prirasel k srcu, naj se upajo še kdaj povpraševati in po svoje dokazovati, kdo je in kdo ni za napredek ter procvit mesta. Oh, da, ta vodovod! Popolnoma jim je že zvođenil pamet. Profesorja Jarc in Remec sta sigurno najbolj ponosna na to najnovejšo Koblarjevo sekiro, ki hoče s škofovim pritiskom tesati rakev, v katero naj se položi v doglednem času nekaj paralelk kranjske gimnazije. Pa morda niso ti ofri tudi v osrečujočem načrtu nove slovenske ljudske stranke, katere odlična odbornika sta dekan Koblar in profesor Jarc?

Seja okrajnega cestnega odbora Kranj. Dne 11. t. m. je imel okrajni cestni odbor za skladovni okraj Kranj sejo, pri kateri so se rešile sledeče zadeve: 1.) Proračun o stroških za deželne ceste s potrebsčino 3764 kron in pokritjem 3764 kron se odobri in ima k skupnim stroškom prispevati deželni zaklad z 2484 K, okrajnocestni zaklad pa z 1280 K. 2.) Enako se odobri proračun za vzdrževanje okrajnih cest v letu 1906, ki izkazuje 19.395 kron 63 vin. potrebsčine. V pokritje te potrebsčine se sklene pobirati, kakor letos, tudi prihodnje leto od vseh direktnih davkov — izvzemši osebno dohodnino — 16 odstotkov cestno naklado. V potrebsčini pa je obsežen tudi že peti obrok cestnega zaklada v znesku 2584 K 45 v. za preložitev okrajne ceste v Besnico. 3.) O prošnji občine Sv. Jošt, da bi se s preložitvijo ceste v Besnico kmalu pričelo, se vname daljša debata, v katero so posegli vsi odborniki. Okrajni cestni odbor bi rad takoj pričel s preložitvijo, če bi imel na razpolago potrebni denar. Dosedaj ima okrajni cestni odbor za preložitev te ceste naloženih v hranilnici 12.500 kron, katera svota je pa z ozirom na to, da je samo preložitev klanca v Rakovici proračunjena na 30.000 kron, veliko premajhna, da bi bilo možno takoj pričeti z delom. Ker pa je okrajni cestni odbor o nujni preložitvi ceste popolnoma uverjen, se enoglasno sklene še enkrat naprositi deželni odbor, da izposluje primeren prispevek deželnega zaklada od strani deželnega zbora, na kar bode morda vendar možno, prihodnje leto pričeti s preložitvijo te ceste. Odbornik, deželni poslanec g. Ciril Pirc izjavi, da je rade volje pripravljen, prošnjo v deželnem zboru najtopleje priporočati in po svojih močeh za ureditev te res pereče zadeve delovati. 4.) Prošnja županstev: Predoslje, Senčur, Cerklje, Predvor in Naklo za uvrstitev občinske ceste od Suhe na Visoko se ugodno reši. 5.) Posestnik iz Nemilj in Loga se dovoli za napravo ceste iz Nemilj v Besnico enkratna podpora 200 kron. 6.) Enoglasno se sklene dalje pri vseh okrajnih cestah napraviti cestne kazalnike v deželnih barvah s samoslovenskimi napismi in označenjem daljave na kazalih v kilometrih. Ko si konečno odborniki z ozirom na to, da je cestni skladovni okraj zelo obširen in načelnik ni v položaju vseh cestnih del na vseh cestah obenem nadzorovati, ceste za nadzorstvo v smislu § 40. postave z dne 28. julija 1889. l. dež. zak. št. 17 med seboj razdele in se reši zadeva nekega župana, ki ukaza okrajnega cestnega odbora ni hotel izvršiti, ter da ukor nekemu cestarju radi zanemarjenja svoje službe, načelnik zaključuje sejo.

V večerajnji seji poslanske zbornice je slovenski poslanec Plantan ozirogal vlado zaradi njene neodkritosrčnosti glede slovenskega vseučilišča. V svojem govoru se je bavil med drugim tudi z novim deželnim predsednikom Schwarzem in omenjal preganjanje skofovo proti sorskemu župniku Brcetu. Domišljavi Šuštersič je med Plantanovim govorom zmerjal župnika Brceta z lumpom. Je pač lahko zmerjati koga izza plota. Šuštersič jih je pa tudi moral radi tega precej preslišati. Nemški poslanci so ga pitali z »Zindro« in surovcem.

Zračni tlak. — Ni ga važnejega predmeta za raziskajoči človeški duh nego je večno lepa narava s svojimi neizprosni železnimi

zakoni, s svojo neomejeno raznovrstnostjo, s svojimi tajnimi krasotami, ki nudijo toliko užitka naravoslovcu in večkrat toliko strahu in groze našemu nerazsodnemu ljudstvu. Pogled v ta neizmerni, tajinstveno delujoči stroj nudilo nam je predavanje g. prof. Ant. Peterlina dne 10. t. m. V poljudni besedi je razložil g. predavatelj, da se raztega zrak 70 kilometrov nad zemeljem, čim površjem, da ima svojo težo, s katero pritiska na razne predmete, posebno tudi na naš život, da se da ta pritisk meriti in na kak način. Vsako trditev je podprl in pojasnil z raznimi poizkusi. Obsirno se je bavil g. govornik s Torricelijevem poizkusom, razložil natanko sestav in pomen barometra. Posebno zanimiva in aktualna je bila razlaga, kako provzročita različni pritisk zraka: turistom v visokih gorah, ali potaplavcem v dnu morja večkrat hude telesne muke in tudi smrt. Nato je prešel na sestav in pomen aneroida in instrumente, ki avtomatično kažejo razlike zemeljske višine in torej tudi višičine gor. Omenil je tudi pomen barometra, da namreč kaže ta le pritisk zraka, ne pa vreme, ki ni odvisno le od zračnega pritiska pri nas, ampak posebno v naši sosesčini. Mnogobrojno občinstvo je sprejelo poučno in velezanimivo predavanje g. profesorja z burno pohvalo.

Ljudska predavanja v Kranju. Tretje ljudsko predavanje se vrši v veliki čitalniški dvorani v nedeljo, dne 17. t. m. ob 1/2 9. uri zvečer. Predava prof. Makso Pirnat »Življenje in delovanje Antona Linhart«. Vstop vsakemu prost.

Meščanska godba priredi na praznik sv. Štefana dne 26. t. m. ob 4. uri popoldan božičnico. Na sporedu: Božično drevo, deklamacija, petje, šaljiva loterija, otroške igre i. t. d. Vsaka peta navzoča oseba dobi božično darilo v vrednosti do 2 kroni. Odbor sprejema tudi darila za otroke posameznih družin, katera se bodo pod božičnim drevom razlila. Natančni spored priobčimo v prihodnji številki.

Umril je tukajšnjemu veletržcu g. Vinku Majdiču najmlajši sinček, Peterček. Spoštovani rodbini naše iskreno sožalje!

Tiskarska obstrukcija se je začela v ponedeljek zlasti po ljubljanskih tiskarnah. Ljubljanski dnevniki so vsled tega izšli skoro samo v inseratih. V četrtek zvečer so se vršila pogajanja med delodajalci in pomočniki in doseglo se je porazumljenje.

Kranjski okrajni šolski svet je šel preko predloga dež. šol. sveta, da bi se delegatje dež. učit. skupščine disciplinirali, na dnevni red ter sprejel sledečo resolucijo: Dež. šolski svet se naprosi, da opusti vsako nadaljno preganjanje delegatov.

Božične počitnice prično na srednjih in ljudskih šolah z dnem 23. t. m. Božični večer bo v nedeljo 24. t. m. ter imamo tako tri praznike po vrsti.

Opozarjamo na današnji občni zbor tukajšnje narodne čitalnice. Vrši se ob poldevetih v društveni bralni sobi.

Predstavljen je iz Ljubljane stavbeni praktikant Karel Krivanec k okrajnemu glavarstvu v Kranju.

Opozarjamo. Radi današnjega občnega zbora narodne čitalnice so dijaške plesne vaje jutri v nedeljo od 4. do 6. ure popoldne.

V Domžalah je bil izvoljen zopet županom M. Janežič.

Linhartovo slavnost priredi »Zabavni klub« v Radovljici danes v soboto, ob 8. uri zvečer v prtiličnih prostorih »Stare šole« v Radovljici. Vspored: 1.) Slavnostni govor; 2.) Županova Micika s predigro (spisal Anton Linhart). Po predstavi prijateljski sestanek v prostorih »Zabavnega kluba«. Vstopnina za nečlane 1 K. Odbor.

Prememba posesti. Iz Domžal se piše: Gospod Anton Stock, soprog naše poštarice, je kupil od gospoda Karola Kaušeka nekdanjo Vencelnovo posestvo v Domžalah. Pošta se preseli tja.

Osrednja zveza avstrijskih industrijalcev je zborovala dne 3. t. m. v Gradcu. Zanimivo je za nas to zborovanje, ker se je govorilo o železnih progah, med drugimi tudi o progi Vitanje-Kamnik kot direktno zvezo Spodnje Štajerske z Gorenjsko.

Na Bistrici pri Trziču je umrl posestnik in gostilničar Jožef Sajovic. — V Kamniku je umrl posestnik in mesar Jakob Cuzuk.

Za dopolnilne volitve v trgovsko in obrt. zbornico kranjsko je imenovala vlada v komisijo gg. J. Baumgartnerja, Frana Kollmanna, Jož. Lenarčiča, Jožefa Lenčeta, Ivana Mejača, Ivana Schreya in Jožefa Vidmarja. Predsednik volilne komisije bo vladni svetnik g. Gustav Kulavics, tajnik dr. Murnik.

Se ni izplačalo. Delavec Ivan Rukavina je v Hrušici prigoljufal 14 K in se hotel odpoljati domov. Kakor vedno, tako je tudi sedaj prehitela brzozavka vlak in ko je Rukavina izstopil na ljubljanskem kolodvoru iz voza, ga je veselo sprejel tam službujoči nadstražnik Jakob Krzan in ga odpeljal v zapor. Aretovanec je imel pri sebi okoli 130 K denarja, svoje in še nekega drugega delavske bukvice.

Najnovjše zdravljenje skrivljene hrbtnice. Stariši, ki imajo otroka s skrivljeno hrbtnico (skoliozo), vedo najbolje, koliko truda in strovkov jih stane, predno se hrbtnica in rebri le kolkčaj poravnajo. Na Nemškem zdravi pa špecialist take otroke na prav originalen način, da jih pusti po vseh štirih na metodičen način hoditi po tleh, da si utrde mišičje na hrbtu. Najdražji in najmodernejši aparati v ortopedičnih zavodih niso v stanu, provzročiti tako naravno zelo aktivno upogčenje hrbtnice. Taka telovadba bi se vpeljala lahko povsod. Kjer so zračne in nepraprane telovadnice, treba bi bilo le zdravniškega nadzorstva. Poletni se tako telovadba vrši lahko na travi. Otroci, ki imajo enake enostransko zakrivljene hrbtnice, zase telovadijo, drugi zopet zase, da je nadzorovanje olajšano. Seveda potrebuje vsaka skolioza svojo individualno telovadbo.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela dne 6. decembra 1905 svojo 166. vodstveno sejo v družbenih prostorih »Narodnega doma«. Začetek ob 3. uri popoldne. — Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina, Ivan Šubič in Anton Žlogar (tajnik). Izmed nadzornitstva je bil navzoč Anton Svetec. Svojo odsotnost sta opravičila blagajnik dr. Ivan Milan Hribar in odbornik dr. Pavel Turner. — Po običajnem prvomestnikovem pozdravu se je razpravljalo o prevzetju neke šole na Koroskem, kakor tudi o nameravani šentjakovski šoli v Rožu na Koroskem. Potem se je sprejel načrt določil o preskrbninskih užitkih družbinah posvetnih učiteljev, učiteljic ter otroških vrtnaric. Tudi

se je sklenilo v jedni prihodnjih sej regulirati dejalnostne prejemke otroških vrtnaric, nakar se določi dan, s katerim stopi statut o preskrbninskem zakladu v veljavo. Potem, ko so se obvestili seje vodstvenega odbora o dopisih, došlih od zadnje saje do danes, zaključil je ob 6. uri prvomestnik sejo.

Ponesrečil. Dne 7. t. m. smo našli I. Bistova, hlapca pri zalogi piva I. Kerna v Lescah, pod kolesi njegovega voza na cesti ležati mrtvega. Prsi je imel zmečkane in na glavi veliko rano. Sodi se, da je Bistov zaspal na vozu, padel z voza in kolesa so ga vlekla nekaj časa naprej.

Novo vojaške uniforme. Kakor javljajo z Dunaja, namerava vojno ministristvo pri lovskih polkih uvesti novo uniformo, ki bo odgovarjala vsem modernim zahtevam, kar se tiče vidnosti in opazanja. Vse stvari iz kovine (gumbi in t. d.) so motne barve, jermena nebarvana in vreče za kruh in zavoji za kuhinjsko posodo so iz sivega blaga. Tudi suknje so iz popolnoma sivega blaga. Govore, da uvedejo novo uniformo že za prihodnjo spomlad.

Papir se podraži. Tvorničarji so sklenili podražiti papir, ker so se za papir potrebne sirovine tudi podražile.

Zagoneten samomor. V Burnleyu so prijeli nedavno nekoga Jurija Gilsona zaradi sleparij. Detektiv ga je spremljal na vlaku v Stockton. Že blizu postaje je aretovanec naglo odprl vrata ter skočil vun. Detektiv ga je sicer zgrabil za nogo, a je zgubil ravnotežje, da sta oba padla z vlaka. Jetnik pa se je na tleh brž iztrgal ter skočil pod vlak, ki ga je povozil in smrtno rani. Detektiv je bil le neznatno ranjen. Oba so prepeljali v Stockton. Gilson je med potoma umrl, a pri raztelesenju se je pokazalo, da je bil navidezni mladi slepar — deklica. O samomorilki se ni dalo ničesar dognati.

Književnost.

„Občinska uprava“ se imenuje poučni stanovski list županom, občinskim tajnikom, občinskim svetovalcem in drugim javnim organom. Urednik dr. Vladimir Ravnihar. Izhaja v Ljubljani 1. in 15. dan vsakega meseca; stane celoletno 8 K. Prvo številko so dobile vse občine širom slovenske domovine.

Gospodarstvo.

Tedenski sojem v Kranju dne 11. t. m. Prignalo se je 210 glav goveje živine, 5 telet, 73 prašičev, 1 koza, — ovac, — buš, 50 kg pšenice K 8-75, prosa K 9—, rž, K 7-50, ovska K 8—, ajde K 7-50, fižol, ribničan K 13-50, koks K 14-50.

Znižanje tarifa za izredne časniške priloge. C. kr. trgovinsko ministristvo je z razglasom z dne 29. marca 1905 drž. zak. št. 66 znižalo tarifo za izredne časniške priloge, da s tem olajša razširjenje reklamnih oglasov. Poštšina za take časniške priloge znaša za vsako prilogo v teži 10 gramov $\frac{1}{3}$ vinarja, za vsako prilogo nad 10 gramov $\frac{2}{3}$ vin. in za priloge, težke nad 20 do 30 gramov, 1 vin. Število izrednih časniških prilog se je sicer od tedaj, ko je stopila v veljavo nova tarifa zvisalo, vendar ni dvoma, da se trgovstvo tega reklamnega sredstva, ki je izredno poceni, še veliko premalo poslužuje. Razlagati bo to pač tako, da je nova tarifa še vedno premalo znana v krogih intereseantov. Zategadelj opozarjamo iznova nanjo.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu novembru 1905 je 369 strank vložilo 100.621 K 11 vin., 317 strank dvignilo 95.450 K 71 vin. 13 strankam se je izplačalo posojil 65.700 K — vin. Stanje hranilnih vlog 3.823.888 K 58 vin. Stanje posojil 2.190.158 K 89 vin. Denarni promet 417.102 K 15 vin.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu novembru 1905 je 235 strank vložilo 67.814 K 13 vin., 228 strank vzdignilo 63.080 K 91 vin., 16 strankam se je izplačalo posojil 18.180 K — vin., denarni promet 31.140 K 29 vin.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki. V mesecu novembru 1905 je 109 strank vložilo 32.547 K 14 vin., 58 strank je dvignilo 17.984 K 72 vin., 5 strankam se je izplačalo posojil 29.000 K — vin. Stanje hranilnih vlog 653.255 K 68 vin. Stanje posojil 608.216 K 12 vin. Denarni promet 124.481 K 38 vin.

Loterijska srečka dne 9. decembra t. l.
Trst: 51 85 74 55 11

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljeni, nepozabni sinček in bratec

PETERČEK

po zelo mučni bolezni v 10. mesecu svoje dobe, danes ob pol 10. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb preljubega ranjkega bode v torek, dne 12. t. m. ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče.

V KRANJU, 11. dec. 1905.

Vinko in Matilda Majdič, stariši; Vinko, Demeter, brata; Marica, Saša, Tilka, Vera, Zdenka, Mira, Zora in Ema, sestre.

Zahvala.

Obnem izrekamo tem potom srčno zahvalo vsem onim, ki so nam ob izgubi ljubljenega sinčka izkazali sočutje, darovali krasne vence in šopke ter sploh vsem, ki so spremili umrlega k večnemu počitku.

Zalujoča rodbina Vinko Majdičeva.
218-1

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — **Vožnja preko oceana traja samo 7 dni.** Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Listnica uredništva.

V Leace! Vaš dopis smo prejeli šele danes opoldne, toraj za to številko prepozno. Pride zanesljivo prihodnjic.

Vse cenjene gg. dopisnike uljudno prosimo, naj nam pošljejo gradiva za prihodnjo (božično) številko, da bo list mogel iziti v obširnejši obliki.

V najem se daje radi boleznih gospodarjeve

gostilna.

in sicer na račun ali od litra.

Naslov pove upravništvo «Gorenjca». 208-3

Zaradi razprodaje

posiljam vsakomur z obratno pošto 120 finih in raznovrstnih okraskov za božična drevesca, za samo

2 kroni

z lepim kartonom. — Trgovcem se ceneje!

Eksportna tvrdka sladšičarnega blaga

E. Brandt, Kranj. 218-1

Veliko stanovanje

z razgledom na kolodvor se takoj odda.

Več se izve pri upravništvu «Gorenjca».

214-1

Na glavnem trgu v Kranju blizu farne cerkve, v I. nadstropju se takoj odda

lepo stanovanje

s tremi sobami in vsemi pritliklinami.

Več se izve pri Pavlu Bisjaku št. 102 v Kranju.

215-1

Kovačnica z vodno silo

sredi desetih vasi

se da v najem. 216-1

Mnogo zaslužka si pridobi konjski kovač, več v izdelovanju in popravi kmetijskega orodja.

Vsled vodne sile je pripravna tudi za večje podjetje.

Pojasnila daje Josip Primožič, posestnik v Pristavi, pošta Tržič (Gorenjsko).

Izvrstna prilika potovanja v

Ameriko je danes čez

Hamburg

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Se več povedo številke obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: **Amerika** 690 čevljev dolg, 74 širok, 53 glob., nosi 22.250 ton,

drugi: **Kaiserin Augusta Viktoria** nosi 25.000 ton, ter vsaki še enkrat večji

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — **Vožnja preko oceana traja samo 7 dni.** Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg-Amerika Linie

Seydlin

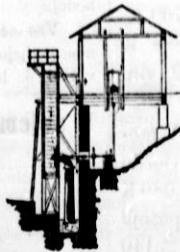

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavnika Kranju.

Najcenejša in največja domača eksportna tvrdka.

G. Tönnies

104-80

tovarna za stroje, železo in kovin-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-62

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Razpošiljanje švicarskih ur na vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. SUTTNER v Kranju

St. 502. Nikelnasta anker-remontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gld. 2'45, enaka iz pravega srebra gld. 3'95, ista z dvojnatin tršim srebrnim močnim pokrovom gl. 6'60 in naprej.

priporoča svojo izborno zalogo naj-
finejših natančnih **švicarskih ur**, kakor
najbolj slovečih znamk Šafhausen, O-
mega, Roskopf, Urania i. t. d.
Zlatnine in srebrnine, kakor nakras-
ki, verižice, uhani, prstani, obeski
i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih
cenah. — **Dokaz, da je moje blago**
zares fino in ceno, je to, da ga raz-
pošiljam po celem svetu in imam od-
jemalec tudi urarje in zlatarje glav-
nih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik,
kateri se pošlje zastoj in poštine
prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

St. 505. Prava srebrna cilin-der-remontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gld. 4'85, ista z dobrim anker-kolesjem gld. 5'95 in naprej.

114-23

Trgovina z železnino in spece-rijskim blagom

„MERKUR“
Peter Majdič
v Kranju

Zaloga najtrpežnejših
voznih plaht in pokrival Prodaja tomaževe žilindre.
za komate.

Stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in drugimi pri-
tiklinami se takoj odda v najem.

Več se poižve v trgovini «Merkur»
v Kranju. 218-2

Meblirano sobo

s prostim vhodom, če možno s hrano, išče
nek gospod. 210-3

Naslov pove upravnistvo «Gorenjca».

79-31

Zobo- tehnični atelje
Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne kore-da bi se odstranile
nine, z ali brez nebane plošče, iz kavčuka
kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in
obturatorji se izvršujejo po najnovejših
metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu
in cementu kakor tudi vse zobozdrav-
niške operacije izvršuje tu specialist.
Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Josip Pogačnik
krojaški mojster

Radovljica št. 41
Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občin-
stvu svojo delavnico v iz-
delovanje vrst oblek za
gospode, uradniških uni-
form, salonskih, turistov-
skih in kolesarskih oblek
in ogrinjal ter havelokov. Vedno bo-
gata zaloga angleškega, francoskega in
brnskega sukna. Naročila se izvršujejo
po najnovejšem kroju točno in poceni.
Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro
in natančno mero se jamči. Specialist
v izdelovanju frakov in salonskih oblek.
Istotam se dobe tudi vsakovrstni de-
žniki in solničniki najboljšega izdelka
ter se sprejemajo tudi popravila. 80-26

Narodna društva, uvedite „Vseslovenski legitimacijski list“, ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda! Naročila in informacije naj se pošiljajo na naslov: Odsek za vseslovenski legitimacijski list, Dunaj VIII./I. Alserstrasse 7. II. 17.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznanjam, da bi bil primoran zaradi prevelike hišne najemnine v sedanjih razmerah cene svojih izdelkov zdatno zvišati, s čemur bi bili moji odjemalci obteženi. Pomagati sem si mogel edino le s tem, da sem se preselil v hišo nakdanjega umetnega mizarja gospoda Ivana Pintarja, poleg stare znane mesarije po dom. «Kodelač» v Grabnu.

Nadejaje se, da me bode sl. občinstvo še nadalje z velecenjenimi naročili počastilo, posebno, ker bodem cene še znižal beležim z odličnim spoštovanjem

Ivan Wohlgenuth

sedlar, pleskar in tapetnik v Kranju, Kokrško predmestje št. 7. 172—9

Prodaja vina.

Imam v kleti več sto hektolitrov pristnega belega in črnega vina, domače rakije, brinovca in finega olja po primerno nizkih cenah.

IVAN PUJMAN 189—8

vinogradnik in trgovec, Vodnjan-Dignano Istra (c. kr. državne železnice).

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne kriše, štedilnike itd.

Špecialiteta: 108-76

valjični zastori (Rollbalken).

Izšla je

„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1800 receptov za janje najokuprjavljenejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego snare nemške kuharske knjige. 10—59

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

pošilja naprej ali s poštanim povzjetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenic (1 ducat) 5 K, 24 steklenic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 steklenic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 steklenic (4 ducati) 16 K, 60 steklenic (5 ducator) 18 K. Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zanočlosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste slime ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnihih in pljučnih bolečinah. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 vin, 4 originalne steklenice 5 K 80 vin, 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 104, Slavonija.

Pozor! Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo nuzlico in vse druge bolezni, ki v sled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meštanski in kmečki hiši.

— Naj vsakdo naroči in naslovi: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 107, Slavonija. — Denar se 121—19

Čitaj! Naročil Ne bo ti žal!

Tapetnik in preprogar

Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarске zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovano z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-64

Večkrat premirano!

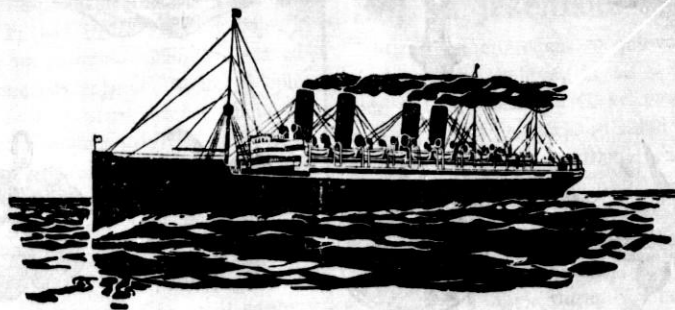
Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 98—24

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov

v Ljubljani.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severnonemškega Lloyd“

iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-JU v Kolodvorskih ulicah št. 35

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorabo, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galdestoa. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 186—7

Berite.

Pozor!

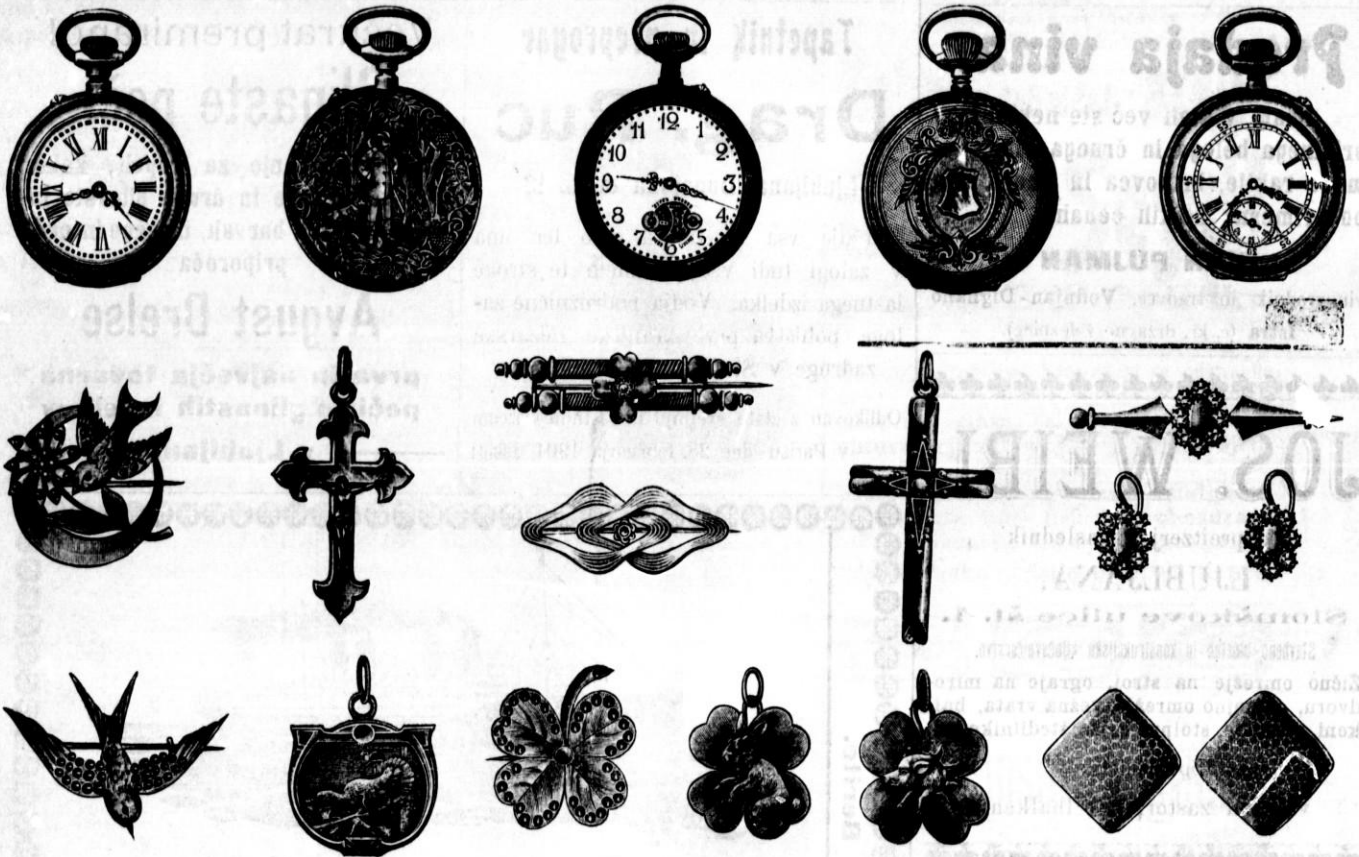
Lepa in primerna božična darila

kakor: ure, verižice, zapestnice, broške, obeske, uhane
tudi z brilantnimi kamni i. t. d.

➤➤➤➤➤➤* priporoča po prav nizkih cenah v veliki izbiri *➤➤➤➤➤➤

urar in trgovec

H. Suttner v Kranju

Cene nižje kakor povsod drugod!

Razpošiljanje blaga na vse dele sveta.
Velik nov cenik zastonj in poštnine prosto.